

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA

HISTORIA

CELE OCENIANIA WEWNĄTRZSZKOLNEGO

- Informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie.
- Pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju i motywowanie go do dalszej pracy.
- Dostarczanie rodzicom i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia.
- Umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno – wychowawczej.

KONTRAKT Z RODZICAMI

- Prace klasowe oraz sprawdziany są obowiązkowe. Jeśli uczeń opuścił pracę klasową z przyczyn losowych, powinien napisać ją w terminie uzgodnionym z nauczycielem.
- Każdą pracę klasową oraz sprawdzian uczeń może poprawić w terminie uzgodnionym z nauczycielem po lekcjach. Uczeń może poprawić każdą niesatysfakcjonującą go ocenę tylko raz w ciągu dwóch tygodni.
- Praca klasowa obejmuje zwykle jeden dział programowy.
- Praca klasowa jest zapowiedziana co najmniej 1 tydzień wcześniej i omówiony jest jej zakres oraz kryteria wymagań.
- Praca klasowa poprzedzona jest lekcją powtórzeniową, utrwalającą poznane wiadomości i zdobyte umiejętności.
- Sprawdziany są zapowiedziane. Zakres materiału objęty sprawdzianem jest omówiony z uczniami.
- Na koniec półrocza nie przewiduje się pracy klasowej zaliczeniowej.
- Kartkówki nie są zapowiedziane. Materiał, który obejmuje kartkówka może dotyczyć najwyżej 3 ostatnich lekcji. Kartkówki nie podlegają poprawie.
- Uczeń ma prawo zgłosić w ciągu półrocza dwa nieprzygotowania.
Nieprzygotowanie może dotyczyć :
  - a. Brak zadania domowego
  - b. Odpowiedzi ustnej
- Nieprzygotowanie powinno zostać zgłoszone nauczycielowi przed rozpoczęciem lekcji, po sprawdzeniu listy obecności.
- Oceny wystawione przez nauczyciela są jawne i uzasadnione.
- Uczeń ma obowiązek prowadzenia zeszytu przedmiotowego , w którym powinien znajdować się zapis tematów oraz notatka. Zeszyt powinien być prowadzony systematycznie. W przypadku nieobecności w szkole, uczeń powinien go uzupełnić.

NARZĘDZIA I WARUNKI POMIARU OSIĄGNIĘĆ

Pomiar osiągnięć uczniów odbywa się za pomocą następujących narzędzi :

- Prace klasowe
- Sprawdziany
- Odpowiedzi ustne
- Teksty źródłowe

- Mapki
- Praca na lekcji

Wszystkie osiągnięcia ucznia są podsumowane oceną w dzienniku.

Częstotliwość pomiaru osiągnięć :

- Prace klasowe (1 godzina lekcyjna) – co najmniej 3 w półroczu
- Sprawdziany (5 – 10 min.) – 4 w półroczu
- Odpowiedzi ustne – co najmniej 1 w półroczu
- Teksty źródłowe (10 – 20 min.) – co najmniej 1 w półroczu
- Mapki (10 – 20 min.) - co najmniej 1 w półroczu
- Praca na lekcji (10 – 30 min.) - co najmniej 2 w półroczu
- Powtórzenia (1 godzina lekcyjna) - w zależności od ilości prac klasowych

Obserwacja ucznia uwzględnia :

- Przygotowanie do lekcji
- Prowadzenie zeszytu
- Wypowiedzi na lekcji
- Praca w grupie
- Posługiwanie się pomocami naukowymi tj. mapy, atlas, wykresy graficzne, słowniki itp.

Inne formy aktywności :

- Pisanie i prezentacja referatów
- Wykonanie albumów, plakatów, makiet , pomocy naukowych
- Udział w konkursach szkolnych i międzyszkolnych

OCENA BIEŻĄCA

Do ustalenia oceny stosuje się skalę :

- 6 – celujący
- 5 – bardzo dobry
- 4 – dobry
- 3 – dostateczny
- 2 – dopuszczający
- 1 – niedostateczny

Oceny mogą być różnicowane dodatkowo przez zastosowanie „+” i „-”.

Na lekcjach historii obok oceniania sumującego wyrażonego w sześciostopniowej skali stosowane jest ocenianie kształtujące wyrażone w postaci informacji zwrotnej, opisowej w formie ustnej lub pisemnej (bez oceny w stopniu) i nie ma wpływu na ocenę sumującą. Może mieć formę samooceny lub oceny koleżeńskiej. Ocenie kształtującej mogą podlegać: wypowiedź ustna, praca pisemna, kartkówka, sprawdzian, praca kontrolna i inne formy pracy ucznia. Ocena kształtująca ma służyć uczniom do uświadomienia, co robią dobrze, co źle i jak mogą poprawić swoją pracę.

Kryteria ocen :

Wypowiedzi ustne

Oceniana jest zawartość rzeczowa, umiejętność formułowania myśli, stosowanie terminologii historycznej, zgodność z poziomem wymagań .

- *Ocena celująca* – odpowiedź wskazuje na szczególne zainteresowanie przedmiotem , spełniając kryteria oceny bardzo dobrej, zawiera treści pozaprogramowe, własne przemyślenia i oceny.
- *Ocena bardzo dobra* – odpowiedź wyczerpująca, zgodna z programem, swobodne operowanie faktami i dostrzeganie związków między nimi.
- *Ocena dobra* – odpowiedź zasadniczo samodzielna, zawiera większość wymaganych treści, poprawna pod względem języka, nie liczne błędy, nie wyczerpuje zagadnienia.
- *Ocena dostateczna* – uczeń zna najważniejsze fakty , umie je interpretować , odpowiedź odbywa się przy niewielkiej pomocy nauczyciela, występują nieliczne błędy rzeczowe.
- *Ocena dopuszczająca* – niezbyt precyzyjne odpowiedzi na pytania nauczyciela, braki w wiadomościach i umiejętnościach, podanie nazwy zjawiska lub procesu przy pomocy nauczyciela.
- *Ocena niedostateczna* – nie potrafi odpowiedzieć na podstawowe zagadnienia nawet przy pomocy nauczyciela, nie udziela odpowiedzi , ma braki w wiadomościach koniecznych.

Prace pisemne (prace klasowe i sprawdziany)

- Sprawdziany zawierają najczęściej kilka krótkich pytań, pytania są punktowane.
- Prace klasowe zawierają kilkanaście pytań otwartych i zamkniętych, których celem jest sprawdzenie wiadomości oraz umiejętności.

Teksty źródłowe

Teksty mają na celu sprawdzenie umiejętności analizy tekstu poprzez wyszukiwanie niezbędnych wiadomości z danego materiału. Często odpowiedzi do tekstu ma formę zadań otwartych lub zamkniętych.

Mapki

Oceniana jest umiejętność wyszukiwania niezbędnych informacji przy wykorzystaniu atlasu szkolnego, analiza znaków ideograficznych.

Praca na lekcji

Sprawdzana jest umiejętność wybiórczej pracy z tekstem podręcznika lub zeszytem przedmiotowym. Zadaniem uczniów jest wyszukiwanie na lekcji informacji (najczęściej podczas lekcji powtórzeniowych) przy wykorzystaniu podręcznika i zeszytu, z których mogą swobodnie korzystać.

Prace domowe

Ocenie podlegają : pomysłowość, poprawność rzeczowa, umiejętność prezentacji (przypadku prac ustnych) , zgodność z poziomem wymagań.

Aktywność pozalekcyjna

Udział w konkursach, wyniki najwyższe – ocena celująca, wyniki na poziomie wyższym niż przeciętny – ocena bardzo dobra.

Przy ocenie prac pisemnych (tzn. prac klasowych, sprawdzianów, tekstów źródłowych, mapek, praca na lekcji) są brane pod uwagę następujące kryteria :

Celujący	– 100 – 97%
Bardzo dobry	– 96 – 91 %
Dobry	– 90 – 75 %
Dostateczny	– 74 – 51 %
Dopuszczający	– 50 – 34 %
Niedostateczny	– 33% i poniżej

Uwaga !

- W odniesieniu do uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi PZO przewiduje dostosowanie form i metod oceniania zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi.

1. Dostosowanie form i metod pracy
2. Przedłużenie limitu czasu na wykonanie zadania
3. Dostosowanie punktacji (obniżenie progu do 30 %)

- W przypadku dysleksji rozwojowej, dysleksji, dysgrafii lub dysortografii wzięto pod uwagę możliwość występowania następujących problemów:

1. wolne tempo czytania,
2. trudności z zapamiętywaniem i rozumieniem czytanego tekstu,
3. niechęć do czytania długich tekstów i grubych książek,
4. nieprawidłowa pisownia (z dominacją błędów ortograficznych),
5. popełnianie błędów gramatyczno-logicznych,
6. problemy z zapamiętaniem nazw i danych stanowiących sekwencje,
7. trudności w posługiwaniu się słownikami i wydawnictwami encyklopedycznymi,
8. problemy w analizowaniu tekstów,
9. trudności w tworzeniu i ocenie poprawności własnych tekstów,
10. kłopoty z planowaniem, organizacją i zarządzaniem czasem, materiałami oraz zadaniami,
11. problemy z orientacją przestrzenną,
12. trudności z orientacją na mapach historycznych,
13. trudności z zapamiętaniem nazw, nazwisk, dat, pojęć,
14. problemy ze zrozumieniem tekstów źródłowych (szczególnie posługujących się językiem archaicznym),
15. problemy ze zrozumieniem i wykorzystywaniem tekstów normatywnych,
16. zła orientacja w czasie historycznym,
17. kłopoty z wykorzystaniem wykresów, zestawień statystycznych, zestawień tabelarycznych, tablic poglądowych,
18. problemy ze zrozumieniem i wykorzystaniem przekazów medialnych,
19. trudności w gromadzeniu, selekcjonowaniu i korzystaniu z różnych źródeł informacji,
20. trudności z orientacją na mapie administracyjnej.

- Uczniowie posiadający orzeczenia o kształceniu specjalnym objęci zostali odrębnymi kryteriami oceniania.

SPOSÓB USTALANIA OCENY SEMESTRALNEJ I KOŃCOWOROCZNEJ

Przy wystawianiu oceny semestralnej i końcowo rocznej nauczyciel bierze pod uwagę stopnie ucznia z wszystkich obszarów działalności , według następującej kolejności :

- prace klasowe
- sprawdziany i odpowiedź ustna
- teksty źródłowe i mapki
- aktywność na zajęciach i praca na lekcji
- aktywność pozalekcyjna
- prace domowe i referaty

KRYTERIA OCENIANIA

- dopuszczającą – uczeń powinien wykazać się znajomością elementarnej wiedzy, wyjaśniać z pomocą nauczyciela znaczenie podstawowych terminów historycznych, dokonywać opisów przeszłości i porównywać ją z teraźniejszością na podstawie materiałów ilustracyjnych;
- dostateczną – uczeń powinien posiadać podstawową wiedzę faktograficzną, czytać teksty ze zrozumieniem, dostrzegać związki teraźniejszości z przeszłością, opanować najprostsze umiejętności przedmiotowe, takie jak: dokonywanie oceny zdarzenia, opis, porównanie, określanie, w którym wieku doszło do danego zdarzenia, porządkowanie wydarzeń w kolejności chronologicznej, odczytywanie daty wydarzenia z osi czasu;
- dobrą – uczeń powinien opanować wiedzę faktograficzną na poziomie ponadpodstawowym, wykazywać się aktywnością na lekcjach, wyrażać własną opinię, dostrzegać ciągłość rozwoju kulturalnego i cywilizacyjnego, integrować wiedzę uzyskaną z różnych źródeł, samodzielnie poszukiwać informacji o swoim regionie i rodzinnej miejscowości, umiejętnie posługiwać się mapą, odczytywać wiadomości z wykresów i tabel
- bardzo dobrą – uczeń musi wykazać się nie tylko dużą wiedzą, lecz także zrozumieniem procesów historycznych; powinien również samodzielnie wyciągać wnioski, ujmować treści historyczne w związki przyczynowo-skutkowe, krytycznie odnosić się do wydarzeń z przeszłości oraz porównywać epoki i okresy
- celującą – uczeń wykazuje się rozległą wiedzę historyczną, świadczącą o uzdolnieniach humanistycznych, ponadto wykazuje szczególne zainteresowanie przedmiotem. Osiąga sukcesy w konkursach szkolnych i pozaszkolnych (np. w olimpiadach historycznych). Bierze czynny udział w życiu szkoły, wykazuje się aktywną i prospołeczną postawą, np. pomagając słabszym koleżankom i kolegom w nauce.

ANEKS OBOWIĄZUJĄCY W PRZYPADKU NAUCZANIA ZDALNEGO

1. Nauczanie zdalne polega na kontakcie nauczyciela z daną klasą poprzez urządzenia takie jak: komputer, tablet, telefon; przy użyciu komunikatorów społecznych, e-dzienników, e-podreczników lub innego rodzaju platform (np. szkolnego konta Office 365)
2. Kryteria oceniania z przedmiotu historia, progi procentowe stosowane przy ocenianiu bieżącym nie ulegają zmianom.
3. Ocenie podlegają:
  - a. karty pracy (zdjęcia lub skany), odpowiedzi na pytania przesyłane drogą mailową;
  - b. odpowiedzi ustne z wykorzystaniem platformy do komunikacji on-line;
  - c. testy do rozwiązania wysłane przez nauczyciela we wskazanym czasie;
  - d. dłuższe wypowiedzi pisemne na zadany temat zgodnie z podanymi przez nauczyciela kryteriami;
  - e. prezentacje i albumy na zadany temat zgodnie z podanymi przez nauczyciela kryteriami.

4. W przypadku nieodesłania wyznaczonego zadania uczeń otrzymuje minus „-” wstawiany do dziennika elektronicznego. Po zdobyciu trzech minusów nauczyciel może wstawić ocenę niedostateczną.
5. Ocenę niedostateczną za prace podlegające ocenie, wystawia się uczniowi, który nie oddaje prac w terminie określonym przez nauczyciela (po uprzednim zasięgnięciu informacji od wychowawcy lub/i rodzica, dlatego uczeń nie wywiązuje się ze swojego obowiązku). Jeśli przesłanką są trudności techniczne związane np. ze stosowaniem technologii informacyjno-komunikacyjne lub inne zasadne okoliczności, odchodzi się od oceny i uprzedza rodzica o konieczności sprawdzenia wiedzy ucznia w zakresie wyznaczonego materiału. Po czym uczeń ma przesłaną kolejną pracę terminową oraz ustalona zostaje forma zaliczenia.
6. Przesyłanie prac pisemnych odbywa się w sposób zaproponowany przez nauczyciela (e-dziennik, e-mail, komunikatory społeczne) i przekazany do wiadomości rodzicom. Nauczyciel przekazuje informacje przez dziennik elektroniczny o zakresie oraz terminie pracy pisemnej.
7. Nauczyciel ma 14 dni na sprawdzenie pracy i poinformowanie uczniów o ocenach, analizie pracy oraz terminach i sposobach poprawy. Uczeń ma dwa tygodnie na poprawienie oceny. Sposób poprawy ocen jest ustalony indywidualnie z nauczycielem.
8. Uczeń ma obowiązek do samodzielnego wykonania zadań podczas pracy klasowych lub sprawdzianów. Korzystanie przez ucznia z prac innych osób (bez podania źródeł) skutkuje oceną niedostateczną bez możliwości poprawy. W przypadku nieobecności uczeń jest zobowiązany do zaliczenia testu podczas dwóch tygodni. Po upływie terminu otrzymuje ocenę niedostateczną. W sytuacji wystąpienia problemów technicznych zgłoszonych do nauczyciela zostaje ustalony inny termin lub alternatywna forma zaliczenia.
9. Uczeń ma obowiązek do uczestniczenia w zajęciach on-line. W przypadku nieobecności uczeń wykonuje samodzielnie zadanie wysłane przez dziennik elektroniczny przez nauczyciela. Nauczyciel może wymagać odesłania drogą elektroniczną wykonanego zadania.

INFORMACJA ZWROTNA

A. Nauczyciel - uczeń.

- Uczeń otrzymuje uzasadnienie uzyskanej oceny, w którym znajdują się informacje o tym, co jest zrobione dobrze, które elementy wymagają poprawy.
- Uzyskana informacja zwrotna pomaga w samodzielnym planowaniu rozwoju.
- Motywuje do dalszej pracy.

B. Nauczyciel - rodzice.

Podczas wywiadówek, indywidualnych konsultacji, rozmów interwencyjnych nauczyciel przekazuje rodzicom (opiekunom):

- Informacje o aktualnym stanie rozwoju i postępów w nauce.
- Dostarcza rodzicom informacji o trudnościach i uzdolnieniach ucznia.
- Przekazuje wskazówki do pracy z uczniem.
- Rodzice (opiekunowie prawni) są zobowiązani do bieżącego śledzenia postępów w nauce swojego dziecka.

C. Nauczyciel - wychowawca klasy - pedagog szkolny.

- Nauczyciel wpisuje oceny do dziennika lekcyjnego.

- Nauczyciel na prośbę wychowawcy klasy informuje go o aktualnych osiągnięciach i zachowaniu ucznia.
- Nauczyciel informuje pedagoga o sytuacjach wymagających jego interwencji.

PODSTAWA PRAWNA DO OPRACOWANIA PRZEDMIOWEGO SYTEMU OCENIANIA

- Rozporządzenie MEN
- Statut szkoły
- Wewnątrzszkolne Ocenianie
- Podstawa programowa dla szkoły podstawowej

Uwaga: Wszystkie sprawy nie ujęte w PZO rozstrzygane będą zgodnie z WO i Rozporządzeniem MEN z dnia 21.02.2019r.

Opracowała:

mgr Magdalena Róžańska